

Sygn. akt II UK 300/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku J. I.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 14 kwietnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]. z
dnia 6 marca 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 marca 2014 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...]. oddalił apelację wnioskodawcy J.I. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 11 lipca 2013 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W. o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu pierwszej instancji oparte m.in. na dowodach z opinii lekarzy biegłych sądowych: chirurga - ortopedy, neurologa oraz internisty – kardiologa, którzy uznali, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), a tym samym nie spełnił przesłanek określonych w art. 57 powyższej ustawy dla przyznania dochodzonego świadczenia.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy - art. 233 § 1 w związku z art. 391 § 1, oraz art. 378 § 1, art. 382 i art. 386 § 2 k.p.c. „w następstwie którego oraz nieprzestrzegania kompetencji sądu odwoławczego i niespełnienia jego procesowej funkcji doszło do przyjęcia przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń Sądu Okręgowego w W., bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w kwestii objętej apelacją, w sytuacji, gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń Sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne nie zostały rozpoznane, także po myśli uchwały Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07 (OSNC 2008/6/55), które zostały całkowicie zignorowane”.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na istotne zagadnienie prawne polegające na „potrzebie wyjaśnienia dopuszczalności przyjmowania za własne przez sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji, w sytuacji zgłoszenia w apelacji zarzutu sprzeczności ustaleń faktycznych oraz czy w związku z tym wynikający z art. 378 § 1 k.p.c. nakaz rozważenia zarzutów apelacji nie skutkuje w niniejszej sprawie obowiązkiem przeprowadzenia przez Sąd drugiej instancji własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonego zarzutu, które powinno znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecnictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających

zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, Lex nr 180 841), przy czym podstawa taka nie zachodzi, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r.

nr 13, poz. 5). Tymczasem wskazane w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne w istocie jest pozorne i zmierza do zakwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych przez Sądy orzekające w sprawie. Należy przypomnieć wciąż aktualne stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 16 grudnia 1998 r., II UKN 396/98, (OSNP 2000 nr 4, poz. 161), zgodnie z którym jeżeli w odniesieniu do ustaleń faktycznych wymagających specjalistycznej wiedzy sąd zasięgnął opinii biegłych, to ewentualne powołanie jeszcze innych biegłych, można by uznać za powinność sądu tylko wtedy, gdy pierwotna opinia budzi istotne i nie dające się usunąć wątpliwości, a zainteresowana strona wykazuje nieporadność w zgłaszaniu odpowiednich wniosków dowodowych. Podobne poglądy były już wielokrotnie przedstawiane - patrz: wyrok z dnia 7 października 1998 r., II UKN 248/98 (OSNAPiUS 1999 nr 20, poz. 666); wyrok z dnia 2 czerwca 1998 r., II UKN 88/98 (OSNAPiUS 1999 nr 11, poz. 373); wyrok z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97 (OSNAPiUS 1998 nr 21, poz. 643); wyrok z dnia 14 grudnia 1997 r., II UKN 394/97 (OSNAPiUS 1998 nr 20, poz. 614); wyrok z dnia 18 września 1997 r., II UKN 260/97 (OSNAPiUS 1998 nr 13, poz. 408). W ocenianej sprawie wnioski biegłych powołanych przez Sąd pierwszej instancji były zbieżne w zakresie oceny stanu zdrowia wnioskodawcy, wskazując, że nie jest on obecnie osobą niezdolną do pracy.

Ponadto, w związku z zarzutami skargi kasacyjnej, należy wskazać, że wynikający z art. 378 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji oznacza z jednej strony zakaz wykraczania przez sąd drugiej instancji poza te granice, z drugiej zaś nakaz wzięcia pod uwagę i rozważenia wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków.

Przypomnieć też trzeba, że sąd rozpoznający apelację jest sądem *meriti*, co oznacza, że nie dzieląc podniesionego w apelacji zarzutu sprzeczności ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd pierwszej instancji z zebrany materiał dowodowy, nie jest obowiązany do powtarzania tego postępowania.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

